

umhvørvisstovan

Umhvørvisgóðkenning

Navn á virki við góðkenning:	
Klaksvíkar Kommuna	
Bústaður hjá virki:	
Nólsoyar Pálsgøta 32	
Galdandi fyri virkseini:	
At gera útfylling á sjógv í Árnafirði	
Matr. nr.:	V-tal:
62a	334286
Mál nr.:	Galdandi frá:
22/00009-3	13. apríl 2022

Katrin H. Jensen, deildarleiðari

13/04-2022

Tummas T. Sæbúð, umhvørvisviðgeri

1 Góðkenning og heimild

Henda umhvørvisgóðkenning av virkseminum hjá Klaksvíkar kommunu er givin við heimild í §§28 og 29 í lögtingslóg nr. 134 frá 29. oktober 1988, um umhvørvisvernd, við seinni broytingum, og § 1, nr. 4 í kunngerð nr. 54 frá 3. mai 1994 um at leggja eftirlits- og umsitingaruppgávur eftir umhvørvisverndarlógini til Umhvørvisstovuna, við seinni broytingum.

Umhvørvisstovan gjørði í kunningarskrivi hin 9. mars 2018 allar kommunur kunnigar við, at stovnurin var varugur við, at plastleivdir frá nonel-spreingiskipanum, sum verður brúkt í grótbrotum og tunlum, fylgja við grótinum, tá tað verður flutt. Verður grótið slept á sjógv, skola plastleivdirnar av grótinum, flotna og reka burtur.

Umhvørvisstovan hevur eisini staðfest, at plastleivdirnar frá spreingileidningum reka upp á land, serliga nærhendis virkseminum, har sprong grót verður fylt út á sjógv.

Umhvørvisstovan metir, at bert ein lítil partur av plastleivdunum, sum losna frá grótfyllingini, rekur upp á land, meðan stóri parturin av plastinum verður verandi í sjónum.

Út frá hesum metir Umhvørvisstovan, at útlát av plasti, tá grót verður koyrt á sjógv, t.d. í sambandi við havnargerð ella aðrar útfyllingar á sjónum, kann hava týðandi árin á umhvørvið.

Hóast virkseminum, at fylla grót út á sjógv, ikki eru í fylgiskjalinum til umhvørvisverndarlógina, boðaði Umhvørvisstovan í kunningarskrivinum frá, at stovnurin í hvørjum einstøkum føri fór at taka støðu til, um verkætlan at fylla grót út á sjógv skal hava umhvørvisgóðkenning ella ikki.

Heimild fyri at krevja, at virkseminum, sum ikki er nevnt í fylgiskjalinum til umhvørvisverndarlógina, skal søkja um umhvørvisgóðkenning, tá ið mett verður, at serligur tøvdur á tí, er í §28 í lögtingslóg um umhvørvisvernd.

Endamálið við umhvørvisgóðkenningini er at fyribygja og avmarka dálking av náttúru og umhvørvi og at fyribygja og avmarka ampar, sum kunnu standast av virkseminum.

Góðkenningin fevnir um arbeiðið hjá Klaksvíkar kommunu og møguligum undirveitarum teirra at gera útfylling á sjógv við Ánirnar, so leingi byggjarbeiðið varir.

Góðkenningin er grundað á upplýsingar frá Klaksvíkar kommunu og ráðgevum teirra. Tað er ábyrgdin hjá Klaksvíkar kommunu, at upplýsingarnar, sum eru latnar Umhvørvisstovuni, eru rættar.

Henda góðkenning tekur ikki støðu til, um tað er neyðugt við góðkenning eftir aðrari lóggávu.

2 Umsóknin

Klaksvíkar kommuna søkti í september 2021 um loyvi og umhvørvisgóðkenning til at útbyggja bátahylin í Árnafirði. Umhvørvisstovan kunnaði Klaksvíkar kommunu um, at verkætlanin skuldi viðgerast sambært §21 í lögtingslóg um verju av havumhvørvinum¹, og bað Klaksvíkar kommunu gera eina stutta lýsing av verkætlanini, soleiðis at Umhvørvisstovan kundi taka støðu til, um verkætlanin skuldi hava

¹ Lóg nr. 59 frá 2005 um verju av havumhvørvinum við seinni broytingum

Búlendislýsing er gjørd av økinum². Niðurstøðan av hesari lýsingini er, at búlendi og sløg á staðnum, eru øll vanlig í Føroyum.

Fjøran og upprunaligi sjóvarmálin eru longu burtur, tí tað er fyllt út fyri atkomuvegi, havnarøki og verandi bátahyli.

Út frá tilfarinum í verkætlanarlýsingini sæst, at Klaksvíkar kommuna er kunnug við, at plast kann vera uppi í grótinum.

Nøgðin av plasti veldst nakað um, hvat slag av sprengiarbeiði, talan er um. Í hesum førinum er talan um tunnilsgrót sum vanliga inniheldur fitt av plasti. Hátturin at fylla út er eisini avgerandi. Í hesum førinum verður fyllt út frá landi við at vippa grótið á sjógv. Hesin hátturin ger, at minni av plasti losnar, enn eitt nú tá fyllt verður út við báti.

Tað gerst alt greiðari, at plast í sjónum kann blíva ein stórur lívfrøðiligur, heilsuligur og umhvørvisligur trupulleiki.

Klaksvíkar kommuna ætlar at leggja forðing út, so at plastleivdir verða hildnar aftur. Umhvørvisstovan metir, at tað er umráðandi at gera eina ítøkiliga og sjálvstøðuga meting í hvørjum einstøkum føri, hvussu ein forðing best verður gjørd. Treytir verða tí settar um, at Klaksvíkar kommuna ger eina meting av útlátinum av plasti frá verkætlanini, og hvussu ein forðing á besta hátt kann byrgja fyri, at plast rekur frá útfyllingini. Eisini verður sett treyt um, at forðingin skal røkjast, og at leivdir av sprengileidningum regluliga verða tiknar upp innanfyri forðingina.

Arbeiðið at flyta grót til útfyllingina við lastbilum og gravmaskinum kann hava nakað av óljóði við sær. Av tí at talan er um eina tíðaravmarkaða verkætlan, metir Umhvørvisstovan, at tað í hesum føri kann vera vikið nakað frá vanligu krøvunum til óljóð, og hevur stovnurin valt at taka støði í norsku leiðbeiningini Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging.

Treytir verða settar til óljóð og ristingar.

Nakað av burturkasti stendst av virkseminum, og krøv verða sett til, at verkætlanin hevur skipan til burturkast.

5 Málsviðgerð

Í viðgerðini av umsóknini og til at áseta treytir er m. a. hetta tilfar nýtt:

- Verkætlanarlýsingin frá októbur 2021
- Klaksvíkar kommuna, víðkan av bátahylinum í Árnafirði - Lívfrøðilig støðulýsing av botninum, Biofar, 2021
- Árinsmeting og góðkenning sambært havumhvørvisverndarlógini
- Moss havn -Kartlegging av plastforurensning i forbindelse med utfylling i sjø, Rambøll Norge 2016
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2012)

Í málsviðgerðini er serligur dentur lagdur á:

² Klaksvíkar kommuna, víðkan av bátahylinum í Árnafirði - Lívfrøðilig støðulýsing av botninum, Biofar, 2021

- 6.1.9 Umhvørvisgóðkenningin er galdandi til arbeiðið at gera útfyllingina er liðugt.
- 6.1.10 Um arbeiðið ikki er liðugt, tá fimm ár eru gingin, eftir at góðkenningin er lýst, kann Umhvørvisstovan broyta treytirnar í góðkenningini, tá ið tað er umhvørvisliga grundað ella um minni dálkandi framleiðsluhættir ella betri reinsingarhættir eru komnir fram.

6.2 Innrætting og rakstur

- 6.2.1 Økini, sum henda góðkenning viðvíkir, skulu rekast og viðlíkahaldast soleiðis, at treytirnar í hesi góðkenning altíð verða hildnar.
- 6.2.2 Arbeiði, har vandi er fyri spilli av dálkandi ella vandamiklum evnum, skulu gerast á skynsaman hátt, so at dálking ikki stendst av hesum.
- 6.2.3 Høvuðsreglan er, at tað er bannað at koyra grót á sjógv, sum er dálkað við plasti ella øðrum dálkandi evnum.
- 6.2.4 Um Klaksvíkar kommuna sleppir gróti á sjógv, sum er dálkað við Nonel leidningsleivdum v. m. ella øðrum plastleivdum, skal kommunan tryggja, at plastið verður hildnar aftur so nær útfyllingini sum gjørligt, t.d. við eini forðing.
- 6.2.5 Um forðing verður brúkt, skal Klaksvíkar kommuna áðrenn arbeiðið byrjar, gera eina greiða og grundgivna ætlan fyri, hvørja og hvussu stóra forðing ætlanin er at brúka, hvussu hon tryggjar, at Nonel leidningsleivdir v. m. ikki reka burtur, og hvussu plastleivdir innan fyri forðingina verða tiknar upp.
- 6.2.6 Klaksvíkar kommuna skal hvønn dag savna Nonel leidningsleivdir v.m., sum verða hildnar aftur innan fyri forðing og á útfyllingarøkinum. Kommunan skal savna, og skráseta nøgdina av Nonel-leidningsleivdum í hóskaði vektein og burturbeina hesar til móttakara sum hevur umhvørvisgóðkenning til at viðgera burturkast.
- 6.2.7 Klaksvíkar kommuna skal regluliga fylgja við, tó í minsta lagi tvær ferð um vikuna, meðan arbeiðið fer fram og upp til ein mánað eftir at arbeiðið at gera útfyllingina er steðgað, um Nonel-leidningsleivdir v.m. reka upp á land t.d. á sondum og mølum. Kommunan skal savna, og skráseta nøgdina av Nonel-leidningsleivdum í hóskaði vektein og burturbeina hesar til móttakara sum hevur umhvørvisgóðkenning til at viðgera burturkast.
- 6.2.8 Um Klaksvíkar kommuna brúkar aðra mannagongd enn forðing at tryggja, at møguligar Nonel-leidningsleivdir v.m. verða hildnar aftur, skal kommunan áðrenn arbeiðið byrjar, gera eina greiða og grundgivna ætlan fyri, hvussu hetta verður gjørt.
- 6.2.9 Klaksvíkar kommuna skal skjótast gjørligt kunna Umhvørvisstovuna um óvanlig viðurskifti, sum hava ella kunnu hava týðandi dálking við sær.

- 6.4.3 Burturkast skal altíð goymast í hóskaði ílötum ella bingjum, og ikki vera til ampa ella elva til dálking.
- 6.4.4 Serliga dálkaði burturkast skal skiljast og handfarast sambært galdandi reglum og goymast í týðiliga merktum hóskaði ílötum, t.d. UN-góðkendum ílötum.
- 6.4.5 Ílöt við serliga dálkaði burturkasti skulu vera tøtt og standa á einum sjálvstøðugum og avbygðum tøttum øki.
- 6.4.6 Bingjur, ílöt og burturkast, sum ikki kann vera í ílötum, skulu verða sett og tryggjað soleiðis, at tey ikki fúka í vindi.

6.5 Rakstrarskrásetingar og umhvørvisfrágreiðing

- 6.5.1 Klaksvíkar kommuna skal skráseta hesar upplýsingar:
- Nøgd av gróti, sum er brúkt til verkætlanina í m³,
 - Nøgd av innsavnaðum Nonel leidningsleivdum v.m. og øðrum tilfari frá sprengiútgerð, ella annað tilsvarandi tilfar, býtt upp í innanfyri forðing ella tilsvarandi, uppi á landi og á ymsum støðum í Klaksvíkar kommunu
 - Eftirlitsmyndugleikin skal til eina og hvørja tíð kunna síggja rakstrarskrásetingarnar ella biðja um avrit av rakstrarskrásetingunum, sum skulu goymast í 5 ár.
- 6.5.2 Klaksvíkar kommuna skal í seinasta lagi 6 vikur eftir at longri steðgur er í arbeiðinum ella á hvørjum ári gera ein umhvørvisfrágreiðing við:
- uppgerð av rakstrarskrásetingunum og lyklatølum,
 - frágreiðing um viðlíkahald og óhapp við umhvørvisligum árinum
 - gjørd og ætlað umhvørvistiltøk
- 6.5.3 Frágreiðingin skal sendast Umhvørvisstovuni í seinasta lagi 1. mars í avloysandi árinum.

Kæruvegleiðing

Henda avgerð kann, sambært § 66 í løgtingslóg nr. 134 frá 29. oktober 1988, um umhvørvisvernd, við seinni broytingum, kærast til landsstýrismannin við umhvørvismálum. Kæran skal sendast Umhvørvisstovuni, sum síðan sendir hana til landsstýrismannin við neyðugum skjølum.

Kærufreistin er 4 vikur frá tí degi, umhvørvisgóðkenningin er almannakunngjørd. Um kærufreistin er úti ein leygardag ella ein halgidag, verður kærufreistin longd til tann fyrstkomandi gerandisdagin.